

TEN GELEIDE BIJ EDITIE 2018

Inleiding

Voor u ligt de editie 2018 van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen (Rjk-bundel). Deze editie is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2019. Er is in 2016 besloten om de naam van deze bundel te wijzigen in Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen, omdat er toen een nieuw hoofdstuk 'Microrechtspersonen' (hoofdstuk M) is toegevoegd.

Conform de vorige editie geldt dat in deze Richtlijnen de meest voorkomende onderwerpen en situaties voor kleine rechtspersonen worden behandeld. Voor bepaalde onderwerpen of situaties wordt verwezen naar de RJ-bundel voor grote en middelgrote rechtspersonen. Voor onderwerpen en situaties die niet expliciet dan wel door middel van een verwijzing in de Richtlijnen zijn opgenomen moet de rechtspersoon zelf een verwerkingswijze kiezen die relevante en betrouwbare verslaggeving oplevert voor de besluitvorming van gebruikers van de jaarrekening. Hierbij moeten de algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling mede in acht worden genomen.

Wijzigingen in editie 2018

Een verticale streep is in de kantlijn toegevoegd bij de alinea's die ten opzichte van jaareditie 2017 zijn gewijzigd. Dit betreft ook wijzigingen in de definitieve Richtlijn ten opzichte van de middels een RJ-Uiting uitgebrachte ontwerp-Richtlijn. Indien hoofdstukken of paragrafen met de status van ontwerp-Richtlijn in de vorige editie zijn omgezet in definitieve Richtlijnen, is tevens een verticale streep gezet, ongeacht of de tekst in de Richtlijn afwijkt van die in de ontwerp-Richtlijn. Indien geen verticale streep is geplaatst, betreft het geen nieuwe en/of gewijzigde alinea.

In dit Ten geleide worden de wijzigingen die in editie 2018 zijn doorgevoerd kort toegelicht. Dit wordt achtereenvolgens als volgt behandeld:

- A. verwerking RJ-Uitingen in deze bundel;
- B. overige wijzigingen.

A. Verwerking RJ-Uitingen in deze bundel

RJ-Uiting 2017-5: 'Wettelijke en overige toelichtingsbepalingen in de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen'

In eerdere Rjk-bundels (vóór 2016) waren diverse toelichtingsvereisten opgenomen die verder gingen dan specifiek door de toenmalige wet (vóór 2016) werden geëist, welke toelichtingsbepalingen in die Rjk-bundels ook dwingend waren geformuleerd. Via RJ-Uiting 2017-5 'Wettelijke en overige toelichtingsbepalingen in de Richtlijnen voor micro- en kleine rechtspersonen' zijn in de Rjk-bundel editie 2017 de wettelijk voorgeschreven toelichtingen en andere toelichtingen gesplitst, waarbij de wettelijk voorgeschreven toelichtingen herkenbaar zijn aan een referentie naar een wettelijke bepaling in een alinea of door het gebruik van het woord 'moeten', terwijl bij andere toelichtingen de formulering wordt gebruikt dat de rechtspersoon 'kan overwegen' deze informatie te verschaffen. In deze Rjk-bundel editie 2018 zijn daardoor in diverse alinea's redactionele wijzigingen doorgevoerd.

De RJ heeft naar aanleiding van ontvangen commentaar op RJ-Uiting 2017-5 alinea 202 van hoofdstuk M1 'Microrechtspersonen' aangepast. Hiermee wenst de RJ nader te verduidelijken dat de microrechtspersoon slechts in uitzonderlijke omstandigheden gegevens behoort te verstrekken ter aanvulling van hetgeen artikel 2:395a BW van de microrechtspersoon verlangt.

RJ-Uiting 2017-13: 'Ontwerp-richtlijn 640 (en Rjk C1 (Kleine)) Organisaties-zonder-winststreven en Ontwerp-richtlijn 650 (en Rjk C2 (Kleine)) Fondsenwervende organisaties'

In de Rjk-bundel editie 2017 zijn de gewijzigde hoofdstukken C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven en C2 Kleine fondsenwervende organisaties opgenomen. Naar aanleiding van ontvangen vragen uit de praktijk zijn in deze Rjk-bundel editie 2018 enkele wijzigingen doorgevoerd in de betreffende hoofdstukken.

B. Overige wijzigingen

Redactionele wijzigingen

Op grond van een ontvangen commentaar zijn in de alinea's in deze Rjk-bundel waarin wordt verwezen naar onderwerpen die worden behandeld in de RJ-bundel de wettelijk voorgeschreven toelichtingen opgenomen zoals die gelden voor kleine rechtspersonen. De rechtspersoon kan overwegen de overige in de RJ-bundel genoemde toelichtingen voor het betreffende onderwerp op te nemen.

B.2.1 Materiële vaste activa

In hoofdstuk B.2.1 'Materiële vaste activa' is onder meer alinea 129 verduidelijkt. Alinea 129 is van toepassing als de grondslagkeuze is gemaakt, zoals in alinea 122 is beschreven, dat kosten van groot onderhoud in de boekwaarde van het actief verwerkt mogen worden. In de richtlijn (Rjk-bundel editie 2017) waren in alinea 129 twee mogelijkheden opgenomen ten aanzien van het moment van starten van afschrijvingen ('componentenbenadering'), namelijk (1) vanaf het moment van verwerking van het actief of (2) pas vanaf het moment dat groot onderhoud wordt gepleegd. De tweede mogelijkheid is vervallen. Afschrijving van de te vervangen bestanddelen dient plaats te vinden over het gebruikspatroon en/of de gebruiksduur van het bestanddeel en niet over het gebruikspatroon en/of gebruiksduur van het materieel vast actief waar dat bestanddeel onderdeel van uitmaakt. De RJ is van mening dat dit tijdstip van aanvang van de componentenmethode voor verwerken van groot onderhoud tot een beter inzicht in het resultaat en vermogen van een rechtspersoon leidt.

In alinea 133b van hoofdstuk B.2.1 'Materiële vaste activa' is een overgangsbepaling opgenomen waarin is bepaald dat deze stelselwijziging, in afwijking van hoofdstuk A3.1 'Stelselwijzigingen', prospectief verwerkt mag worden. Dit houdt in dat deze bepaling van toepassing zal worden op nieuwe activa en niet op reeds vóór 1 januari 2019 verwerkte (bestanddelen van) activa.

De RJ heeft besloten alinea's 126 en 127 van hoofdstuk B.2.1 'Materiële vaste activa', inzake verwerking bij buitengebruikstelling, te laten vervallen omdat over het onderwerp buitengebruikstelling geen consensus bestaat.

B8 Eigen vermogen

In alinea B8.103 is toegevoegd dat de rechtspersoon kan overwegen om vergelijkende cijfers aan het verloopoverzicht eigen vermogen toe te voegen.

B15 Belastingen naar de winst

De RJ heeft besloten om diverse alinea's in hoofdstuk B15 'Belastingen naar de winst' te wijzigen. De belangrijkste wijzigingen in hoofdstuk B15 betreffen:

- in alinea B15.118 is verduidelijkt dat de fiscale gevolgen uit hoofde van een verplichting tot uitkering van dividend rechtstreeks in het eigen vermogen worden verwerkt, indien het dividend ook rechtstreeks in het eigen vermogen wordt verwerkt;
- alinea B15.115 heeft betrekking op de waardering van latenties tegen contante waarde en is verduidelijkt. Bij de berekening van de contante waarde dient rekening te worden gehouden met de levensduur van de activa en passiva waarop de latenties betrekking hebben, tenzij het zeer waarschijnlijk is dat voor het betreffende actief of passief geen fiscale afwikkeling gedurende de levensduur plaats zal vinden. In een dergelijke situatie dient rekening te worden gehouden met de fiscale afwikkeling gebaseerd op de voorgenomen wijze van realisatie na afloop van de levensduur. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn bij sloop- en herbouw van activa met dezelfde aard dan wel verkoop en aanschaf van activa met eenzelfde economische functie ingeval van een herinvesteringsreserve;
- in een nieuwe alinea B15.127 wordt voor de verwerking, waardering en toelichting van een onzekere belastingpositie verwezen naar de RJ-bundel hoofdstuk 272 'Belastingen naar de winst'. Een onzekere belastingpositie is een belastingpositie waarbij onzekerheid bestaat of de fiscale autoriteiten deze positie zullen accepteren op grond van de vigerende fiscale wetgeving;
- de voorwaarden voor saldering van latente belastingvorderingen en -verplichtingen zoals opgenomen in B15.120 zijn vereenvoudigd. Belangrijkste wijziging is dat voor het salderen van latenties simultane afwikkeling geen vereiste meer is. In alinea B15.120 wordt voor het salderen van latenties verwezen naar de RJ-bundel alinea 272.607.

D4 Inrichtings- en publicatievoorschriften voor kleine rechtspersonen

De tabel inzake de publicatievoorschriften voor kleine rechtspersonen, die voorheen was opgenomen in Bijlage 1 bij hoofdstuk A6 'Openbaarmaking', is aangevuld met de inrichtingsvoorschriften voor kleine rechtspersonen. Aangezien met deze aanvulling deze tabel niet goed meer passend is bij het onderwerp van hoofdstuk A6 'Openbaarmaking', is deze tabel opgenomen als nieuw hoofdstuk D4.

Commentaar

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) nodigt uit tot het inzenden van reacties en commentaren op deze editie Richtlijnen voor micro- en kleine rechtspersonen. Deze reacties en commentaren ziet de RJ graag uiterlijk **1 december 2018** – bij voorkeur per e-mail via secretariaat@rjnet.nl – tegemoet. Voor overige reacties en commentaren geldt geen uiterste inzendtermijn.

Reacties en commentaren zullen in aanmerking worden genomen bij het vaststellen respectievelijk wijzigen van definitieve Richtlijnen. Ze worden door de RJ als openbare informatie behandeld en op de RJ-website gepubliceerd, tenzij door respondenten is

aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Contactgegevens secretariaat:
Antonio Vivaldistraat 2-8
1083 HP Amsterdam
telefoon: +31 (0)20-3010391
e-mail: secretariaat@rjnet.nl
website: www.rjnet.nl